

Opdrachtgever: Politie Haaglanden
Publicatie: Korpskrant
Doelgroep: Medewerkers van politiekorps Haaglanden
Bijdrage: Artikel over het werk van compositietekenaars

*Het auteursrecht op deze tekst berust bij Van Eeghen Tekst.
Neem voor de overname van (een deel van) deze tekst eerst contact op.*

Compositietekeningen geven houvast

‘Let goed op in Mariahoeve: de dader heeft kort blond haar en een donkerblauwe jas aan.’ Heeft iedereen bij die omschrijving direct een goed beeld voor ogen? Nee, en daarom heeft politie Haaglanden compositietekenaars 24 uur per dag beschikbaar.

Met een gedetailleerde omschrijving van getuigen en slachtoffers van zwaardere misdrijven, kan een compositietekenaar vaak goed uit de voeten. Ap Lantrok is één van de vijf compositietekenaars van het korps. ‘We werken met een compositieprogramma op onze laptop. Daarmee werken we op het bureau, of bij mensen thuis. De personen die zij beschrijven, zijn vaak dader in een zedenzaak of bij een geweldsmisdrijf. Daarom is het voor getuigen en slachtoffers vaak prettiger om te kunnen praten in een omgeving waar zij zich op hun gemak voelen.’

Op afroep

Ap Lantrok, of een van zijn collega’s, zijn vaak al enkele uren na het misdrijf in gesprek met de getuige. De compositietekenaars zijn afroepbaar via de centrale meldkamer. Ze werken op verschillende bureaus (Rijswijk, Wassenaar, Zuiderpark, Delft en Jan Hendrikstraat) en zijn op elk moment beschikbaar. Lantrok schat in dat hij en zijn collega’s het afgelopen jaar zo’n veertig tekeningen hebben gemaakt. ‘Niet elke zaak leent zich voor een compositietekening. Een goede getuige heeft het gezicht van een dader in zich hebben kunnen opnemen. Ze hebben een scherp beeld van bijvoorbeeld de lengte van het haar en de vorm van het gezicht. We kunnen met het compositieprogramma nooit een exact gelijkend portret produceren. Wel kan het ons een goed idee geven van het type waarnaar we zoeken, en bepaalde kenmerken. Een compositieschets, gecombineerd met overige feiten, kan goed ondersteunend bewijs vormen voor een aanhouding. Ook kan een schets helpen bij het uitsluiten van bepaalde verdachten. Het geeft rechercheurs vaak een heel goede houvast.’

Hoekig gezicht

Het samenstellen van een compositietekening duurt gemiddeld een uur tot anderhalf uur. ‘Het is niet eenvoudig. Soms geven getuigen aan dat ze een dader goed hebben gezien, maar dan blijkt dat ze ‘m eigenlijk alleen kort van opzij hebben gezien, tijdens de vlucht. Dat is vaak onvoldoende.’ Het samenstellen van het gezicht van een verdachte, begint met het invullen van een vragenlijst. Heeft de dader een hoekig of rond gezicht? Een rechte of kromme neus? ‘Tijdens de opleiding moesten we oefenen op proefpersonen, die enkele minuten in het klaslokaal waren geweest. Dan merk je hoe ontzettend moeilijk het is om een waarheidsgetrouwe omschrijving te geven van iemand die je maar zo kort hebt gezien!’